

Risk Yönetimi Nedir

- Risk Tanımı
- Fırsat - Tehdit
- Risk Yönetimi
- Risk Yönetme Süreci
- Risklerin Tespit Edilmesi
- Risklerin Değerlendirilmesi
- Risklere Cevap Verilmesi

Risk Tanımı: Zarar, kayıp, tehlike veya hasar olmasına yönelik belirsizlik içeren unsur, etken veya gidişattır.

➤ **İdare Risk Tanımı:** İdare açısından risk; Gelecekte ortaya çıkabilecek iç ve dış etkenlerin İdarelerin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesi üzerindeki olumlu ya da olumsuz etkileri şeklinde ifade edilebilir.

❖ **Fırsat-Tehdit:** Risk terminolojisinde

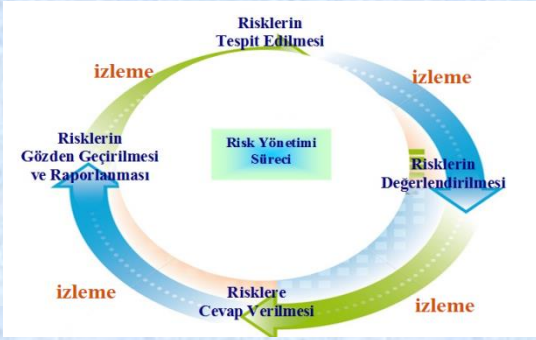
➤ **Fırsat:** Riskin olumlu yanları ve sağlayabileceği olası kazançlar,

➤ **Tehdit:** Riskin olumsuz yanları ve neden olabileceği olası kayıplar

olarak ifade edilir.

❖ **Risk Yönetimi:** İdarenin amaçlarına ve hedeflerine ulaşmasında etkisi olabilecek mekanizmaların tamamının (İdarenin) tüm seviyelerde ve tüm fonksiyonlarda uygulanarak (İdarenin) karar mekanizmalarını güçlendiren bir yönetim aracıdır.

❖ **Risk Yönetim Süreci:** Bir yönetim aracı olup İdarenin amaçlarına ve hedeflerine ulaşmasında etkisi olabilecek mekanizmaların tamamını ifade etmektedir.

❖ **Risklerin Tespit Edilmesi:** Risklerin tespit edilmesi, idarenin/birimin hedeflerine ulaşmasını engelleyen veya zorlaştıran risklerin, önceden tanımlanmış yöntemlerle belirlenmesi, gruplandırılması ve güncellenmesi sürecidir.

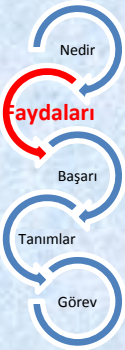
❖ **Risklerin Değerlendirilmesi:**

➤ **Risklerin Ölçülmesi:** Tespit edilmiş risklerden hangilerine cevap verileceğinin ve en uygun olan cevabın seçilmesine yardımcı olur.

➤ **Risklerin Önceliklendirilmesi:** Risklerin Risk Puanlarına (Etki x Olasılık) göre büyükten küçüğe sıralanarak listelenmesidir.

❖ Risklere Cevap Verilmesi:

- Risklere cevap vermek, tespit edilen ve risk iştahı çerçevesinde değerlendirilen risklere verilecek yanıtın ne olacağının belirlenmesi,
- Bu sayede beklenen tehditlerin azaltılması,
- Ortaya çıkacak fırsatların değerlendirilmesidir

Risk Yönetiminin Faydaları

- Hedefler
- Karar Alma
- Hizmet Standardı
- Kaynak Yönetimi
- Kayıplar
- Hesap Verebilirlik
- Merzuata Uyum
- İmaj

❖ Risk Yönetiminin Faydaları:

- İdarelerin ve birimlerinin performanslarının artırılmasına ve hedefledikleri kilit sonuçlara ulaşmasında daha etkili olmalarına katkı sağlamak.

- Karar alma mekanizmalarının güçlendirilmesini sağlamak.
- Sunulan hizmetlerin sürekliliğinin ve kalitesinin artmasına yardımcı olmak.
- Kaynak tahsisinde etkinliği artırmak.
- Olası kayıpları azaltmak, maliyetleri düşürmek.
- Hesap verebilirliği artırmak.
- Mevzuata ve düzenlemelere uygunluğu sağlamak.
- Kamuoyunda daha olumlu bir imaj oluşturmak.

Kritik Başarı Faktörleri

- Sahiplenme
- Ortak Dil
- Farkındalık
- Kanıtlar
- Gözetim
- Süreç

❖ **Kritik Başarı Faktörleri:** Üst yönetimin;

- Sahiplenmesi,
- Desteklemesi,
- İzlemesi,
- Herkesin, önemli role sahip olduğunu bilmesi,
- Ortak bir risk yönetim dili geliştirmesi,
- Rehberlik ve danışmanlık etmesi,
- Güvenilir kanıtlara dayalı olması,
- İzleme, değerlendirme, raporlamaya önem vermesi gerekmektedir.

Risk ile İlgili Tanımlar

- Risk İştahı
- Doğal (İçsel) Risk
- Artık Risk
- Kontrol Türleri

❖ **Risk İştahı:** Risk iştahı, idarenin misyonu, vizyonu, amaç ve hedefleri doğrultusunda herhangi bir zaman diliminde, kabul etmeye (maruz kalmaya/önlem almamaya) hazır olduğu risk miktarıdır.

❖ **Doğal (İçsel) Risk:** Yönetim tarafından herhangi bir önlem alınmaması durumunda gerçekleşme olasılığının ve etkisinin değiştirilemeyeceği riskleri ifade eder.

❖ **Artık Risk:** Yönetim olumsuz bir olayın, olasılığı ve etkisini azaltmak için kontrol faaliyetleri ve riske karşılık vermeyi de kapsayan önlemleri aldıktan sonra geriye kalan risktir.

Kontrol Türleri:

➤ Önleyici Kontroller:

Önleyici kontroller istenmeyen fiilleri gerçekleşmeden önlemeyi/caydırmayı amaçlar.

➤ Düzeltici Kontroller:

Düzeltici kontroller, meydana gelmiş olan istenmeyen sonuçların düzeltilmesi için tasarlanmıştır. Kaybın veya hasarın bir parça düzeltilmesini sağlamak adına bir geri dönüş rotası çizerler.

➤ Yönlendirici Kontroller:

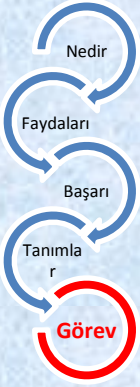
Bilgilendirme, koruma, davranış şekli belirleme gibi dolaylı faaliyetlerle riskleri kontrol etme yöntemidir.

➤ Tespit Edici Kontroller:

Tespit edici kontroller ise istenmeyen fiillerin gerçekleştikten sonra ortaya çıkarılmasını sağlar.

Risk Yönetiminde Sorumluluklar

- Risk Seviyeleri
- Üst Yönetici
- İş Denetim Birimi
- Birim Yöneticileri
- Çalışanlar
- Strateji Geliştirme Birimi
- İş Denetçiler

Kurum Düzeyi

Üst Yöneticiler
Risk Yönetim Birimi
Yönetim Kurulu

Stratejik Kararlar

Stratejik Hedefler

Stratejik Planlar

Stratejik Riskler

Belirsizlikler

Birim Düzeyi

Birim Yöneticileri
Uzmanlar
Başlıklar

Stratejiyi Faaliyete Dönüştüren Kararlar

Performans Hedefleri

Performans, Program, Proje Riskleri

Akt Birim Düzeyi

Akt Birim Yöneticileri
Uzmanlar
Müşteriler, İşbirlikçiler, Ortaklar

Uygulama için Gerekli Kararlar

Operasyonel Hedefler

Operasyonel, Faaliyet Riskleri

❖ ÜstYönetici:

- Risk yönetiminde liderdir.
- Risk yönetiminin yapılmasını sağlayacak mekanizmaları oluşturur.
- Geleceğe ilişkin risk stratejisi ve eylemler belirler.
- İzlemeyi ve risk yönetiminin etkinliğini teşvik eder.
- Risk yönetiminin tutarlı bir şekilde yapılmasını sağlar.

❖ Strateji Geliştirme Birimi:

- Temel risk yönetimi usulleri konusunda bilgi ve becerilerin geliştirilmesi ve bu becerilerin harcama birimlerine aktarılması için gerekli çalışmaları yapar ve koordineyi sağlar.
- Risk yönetimini kolaylaştırıcı destek faaliyetlerde bulunur.

❖ İç Denetim Birimi:

- Kurumsal Risk Yönetiminin kuruma tanıtılması ve kazandırılmasına, kurumun risk yönetimi ve kontrolü hakkında uzmanlığının yükseltilmesine ve kurumun genel bilgi düzeyinin artmasına liderlik etmek.
- Risk yönetimi süreçlerine dair güvence verilmesinde,
- Risklerin doğru şekilde değerlendirildiğine dair güvence verilmesinde,
- Risk yönetimi süreçlerinin değerlendirilmesinde,
- Ana risklerin raporlanmasının değerlendirilmesinde,
- Ana risklerin yönetiminin gözden geçirilmesinde,
- Risk ve kontrol konularında tavsiye, öneri ve eğitim faaliyetleri yürüterek, atölye çalışmalarında kolaylaştırıcı rol üstlenir.

❖ Birim Yöneticileri:

- Sorumluluğu altındaki birimlerde risk yönetiminin etkinliğini sağlar.
- Birim risklerinin tespit edilmesini koordine eder.

- Riskleri belirli periyotlarla gözden geçirir.
- Durumu değişen veya yeni ortaya çıkan risklerin yönetimini sağlar.
- Risk yönetimiyle ilgili eğitim ihtiyaçlarını karşılar.

❖ **Personel:**

- Kendi yaptıkları işlere ilişkin ortaya çıkabilecek sorunları tespit ederek ilgili mercilere iletirler.
- Kendi görev alanlarıyla ilgili riskleri yetki ve sorumlulukları çerçevesinde yönetirler.
- Risklerin yönetimi ile ilgili düzenlenecek raporlar için kanıtları sağlarlar.